

Signalizačná správa ÚKSÚP

Tak konečne napršalo aj v suchých nížinných regiónoch Slovenska. Je vysoký predpoklad rýchleho postupu vegetácie v prípade oteplenia, ktoré najneskôr začiatkom mája príde.

Koncom apríla až začiatkom mája býva pravidelne pozorované rojenie múch **mínerky pórovej**, ktorá poškodzuje hlavne cibuľu z jesennej alebo skorej jarnej výsadby. Upozorňujeme na možnosť využiť **prikryvanie** porastov ešte pred začiatkom rojenia **netkanými textíliami**, ktoré je potrebné vykonať čo najskôr. Najčastejšie sa používajú textílie s hmotnosťou 17 gramov na m². Porasty sa prikryvajú tak, aby textília presahovala za okraj porastu aspoň 20 cm. Proti odviatiu vetrom sa okraj textílie zaťaží pôdou, prípadne kameňmi alebo latkami. Textília sa z porastu odstráni až vtedy, keď pominie nebezpečenstvo náletu škodcu. Pri jarnej generácii mínerky to býva najskôr v druhej polovici mája. Chemická ochrana je možná prípravkami Decis Protech (aj v malospotrebiteľskom balení – MB), Scatto a iba v malospotrebiteľskom balení Decis Al a Sanium Ultra (všetky obsahujú účinnú látku deltamethrin) v období hromadného rojenia dospelcov, čo bude pravdepodobne na prelome apríla a mája.

Okrem mínerky pórovej napáda cibuľu aj **kvetárka cibuľová**, ktorá poškodzuje **najmä cibuľu, menej cesnak a pór**. Prezimuje vo forme kukiel v pôde. V tomto období sa už liahnu muchy. Tieto po týždni úživného žeru na kvetoch rôznych rastlín začnú klásť vajíčka do pôdy ku koreňovému krčku hostiteľských rastlín alebo za šupky cibuliek. Uprednostňujú poškodené jedince. Larvy žerú vo vnútri cibúľ vypestovaných z výsevu aj zo sadzačky. Jedna larva môže poškodiť viacej susediacich rastlín. **Pri ochrane je veľmi dôležitá prevencia**, teda likvidácia napadnutých rastlín, hlboké spracovanie pôdy, oševný postup (aj na malých plochách) a včasný výsev alebo výsadba cibule. Na malých plochách možno zamedziť kladeniu vajíčok prikryvaním porastov **netkanými textíliami, ktoré treba vykonať tesne pred začiatkom kladenia vajíčok, teda približne v rovnakom termíne ako proti mínerke**. Na chemickú ochranu je povolený prípravok Benevia s účinnou látkou cyantraniliprole. Taktiež možno použiť tie isté prípravky ako proti mínerke pórovej, teda Decis Protech (aj MB), Scatto a iba v malospotrebiteľskom balení Sanium Ultra.

Známym škodcom **jahôd** je **kvetovka jahodová**. Je to bežne rozšírený chrobák, ktorého larvy poškodzujú puky jahôd, malín, černíc, ruží a iných druhov rastlín. Škody na jahodách vidieť v čase pred kvitnutím, keď zrazu začnú vädnúť a usychať puky, ktorých stopka je zboku nahryznutá. Najviac ohrozované bývajú porasty jahôd v blízkosti lesov, parkov alebo väčších výsadiieb listnatých stromov, kde škodca najlepšie prezimuje. Ochrana je potrebná iba pri každoročne sa opakujúcich významných škodách. Povolené sú prípravky Benevia, Spintor (účinná látka spinosad) a pyretroidy Decis EW 50, Decis Protech (aj MB), Delta EW 50, Dinastia, len v malospotrebiteľskom balení Decis Al a Sanium Ultra (všetky obsahujú účinnú látku deltamethrin), a s účinnou látkou lambda-cyhalothrin Karate Zeon 5 CS (aj MB), Lambdol, a len v malospotrebiteľskom balení Samuraj. Aplikujú sa až pri zistení prvých chrobákov, najlepšie krátko pred kvitnutím, **nikdy nie na rozkvitnuté jahody!**

Ing. Stanislav Barok
ÚKSÚP – OOR
19.4.2021